

Exp.: 16OF000021

ACTUACIÓ D'OFICI DE LA SÍNDICA DE GREUGES EMMARCADA EN EL PROGRAMA DE VISITES ALS BARRIS CORRESPONENT A LA VILA OLÍMPICA

Justificació de l'actuació

La síndica de greuges de Barcelona va iniciar, l'any 2014, el Programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat de conèixer de primera mà quina és la realitat dels nostres barris en allò que afecta l'ocupació i el manteniment de l'espai públic, els equipaments públics, el trànsit i l'accessibilitat, per tal de contextualitzar així les queixes rebudes que tenen a veure amb l'estat i l'ús de l'espai públic i que afecten directament la qualitat de vida dels seus i les seves habitants.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que es faciliti l'equilibri, l'harmonia i la cohesió del conjunt social.

En el marc del Programa de visites als barris, la síndica ja va informar la Regidoria del Districte de Sant Martí de les visites realitzades als barris del Parc i la Llacuna el 2014, Besòs-Maresme el 2015 i la Verneda aquest mateix any.

Per preparar i fer aquestes visites ens hem posat en contacte amb entitats de barri i especialment amb les respectives associacions de veïns i veïnes.

En aquesta visita s'han tingut en compte les característiques del barri de la Vila Olímpica, un dels barris més joves i emblemàtics de la ciutat, amb una configuració urbanística singular a la ciutat i que segueix configurant un procés de creació de identitat veïnal.

Relat de la visita

La visita es realitza el dia 29 de juliol de 2016 al vespre nit. El punt de trobada és al Casal de Barri Vila Olímpica - Can Gili Nou, del carrer Taulat, 3, amb representants de l'Associació de Veïns i Veïnes de la Vila Olímpica.

S'inicia la visita amb un recorregut per les instal·lacions del Casal de Barri de Can Gili Nou, que sorgeix a partir d'una antiga farinera, i després d'un llarg procés molt participat amb el veïnat, s'inaugura el 2010. Des de l'entitat expressen que les instal·lacions s'ajusten molt a les seves necessitats, amb espais polivalents i ben equipats que permeten sumar un important nombre de participants a les activitats que organitzen i gestionen.

Consideren que el punt on ara es troba el Centre Penitenciari de Dones, seria un emplaçament idoni per a un mercat municipal, ja que està envoltat d'equipaments, cosa que podria facilitar la vida de barri i el comerç de proximitat.

Al carrer Rosa Sensat, cantonada amb l'avinguda Icària, hi ha un edifici on està previst fer-hi un alberg, fet al qual els veïns i veïnes s'oposen, per les molèsties que podria ocasionar i perquè consideren que al barri hi ha altres necessitats d'equipaments i serveis.

El CAP Vila Olímpica, del carrer Joan Miró, havia generat molèsties de soroll per les sirenes de les ambulàncies. Actualment la situació ha millorat, ja que ha minvat el nombre d'aquests vehicles, els quals fan un ús més limitat de la sonoritat quan arriben o surten del CAP. Opinen que les instal·lacions del CAP estan infrautilitzades amb espais tancats i valoren positivament el servei d'urgències per la immediatesa de la seva atenció.

En el decurs de la visita es pot apreciar una presència significativa de persones sense llar que pernocten en diferents punts del barri. Els representants veïnals creuen que el veïnat està acostumat a aquesta presència, i l'Associació de Veïns i Veïnes rep queixes respecte d'aquesta qüestió per la preocupació per les condicions amb què malviuen aquestes persones.

Expliquen que al barri es troben diversos supermercats que resten oberts les 24 hores i que obtenen beneficis principalment a través de la venda d'alcohol, també a menors, als quals no es demana identificació. Un dels que ocasiona més molèsties és el que està ubicat al carrer Marina, 26, ja que, pel seu emplaçament, molta clientela consumeix davant la seva entrada, amb les consegüents molèsties de soroll i actes incívics.

El Parc de Carles I consta de dues parts, la que està a nivell de carrer i la part elevada, per sota de la qual recorren les línies de tren procedents de l'estació de França. La part a nivell de carrer està, durant la visita, completament a les fosques perquè l'enllumenat públic està apagat. Segons els veïns, l'enllumenat públic manifesta deficiències habituals i envelliment, en diferents punts del barri.

A la part elevada del parc es poden observar petits grups de joves que realitzen el "botellón" aprofitant l'existència de tanques vegetals que impedeixen la seva visibilitat, tant des del carrer, com des d'altres punts del mateix parc. Es troben vidres trencats d'ampolles de cervesa en alguns punts del parc. Els veïns i veïnes comenten que els jocs infantils són molt poc utilitzats i que el veïnat, quan es fosc, no utilitza l'espai ni com a zona de pas, per la sensació d'inseguretat que genera. Davant del parc, al

carrer Ramon Trias Fargas, es pot observar un cotxe patrulla del cos de Mossos d'Esquadra, amb tres agents. Tot i l'efecte dissuasiu de la seva presència a l'indret, es pot constatar que, des de la seva ubicació a nivell de carrer, no tenien visibilitat a la part elevada del Parc de Carles I. Un altre fet que es va poder observar és el d'una persona saltant el mur que delimita i separa el parc de les instal·lacions ferroviàries. Els veïns comenten que, a les instal·lacions del tren, hi ha espais on pernocten persones. Amb anterioritat ja s'havien fet intervencions per tractar d'impedir l'accés a aquests espais.

Es visita el carrer Moscou, que en les setmanes prèvies havia aparegut en la premsa per comportaments incívics i que havien estat objecte de queixa en aquesta Sindicatura, promoguda per alguns veïns i veïnes d'aquell carrer. Els representants de l'entitat veïnal detallen que en els darrers dies el consistori ha fet un seguit d'actuacions que han millorat de forma substancial l'aspecte del carrer i els usos que se'n fan. Aquestes han consistit principalment en la neteja i el desbrossament de les parts enjardinades, l'arranjament de les voreres i la no-permissibilitat de l'estacionament de vehicles en aquest espai, així com la millora de l'enllumenat. Es valoren molt positivament les intervencions realitzades.

No obstant això, els representants veïnals manifesten que, en general, els carrers perpendiculars a la platja i especialment el carrer Ramón Trias Fargas són utilitzats com a urinaris en hores de matinada, la qual cosa obliga els serveis municipals a fer neteges freqüents amb aigua a pressió.

També expliquen que, de tant en tant, la corba que segueixen els trens a prop del carrer Moscou produeix molèsties per vibracions als habitatges propers. Per aquest motiu, tenen prevista una reunió amb ADIF.

L'estació de metro de Ciutadella - Vila Olímpica sols presenta una sortida, la qual no resulta accessible. Consideren imprescindible i urgent que es pugui fer una segona sortida que garanteixi aquesta accessibilitat, i que alhora millori les condicions de sortida de l'estació en cas d'emergència.

Al carrer Salvador Espriu, el carril bici està situat al mig de la vorera, i deixa molt poc espai de pas als vianants. Aquest fet ocasiona tensions en determinats moments del dia en què hi ha un ús més intensiu de la via pública, on conflueixen un nombrós nombre de vianants amb diferents models de vehicles amb rodes, des de bicicletes fins a tricicles, patins i altres ginys.

A la part de la visita corresponent al Port Olímpic i concretament al moll de Mestral, s'observa una important activitat d'oci nocturn, amb una especial concentració de locals amb una oferta pròpia de costums i cultures orientals i que atreuen clientela majoritàriament forana.

Al moll de Gregal, dedicat principalment a l'activitat restauradora, s'observa l'exposició de producte fresc a l'exterior dels locals com a forma de reclam, cosa que contravé el que disposen les ordenances municipals de locals de pública concurrència i de comerç alimentari.

Els representants veïnals manifesten que la població de més edat no disposa d'un equipament adaptat a les seves iniciatives i activitats. Tenint en compte els orígens del barri tampoc es disposa de locals privats tradicionals per a la trobada d'aquest col·lectiu. És per això que consideren necessari disposar d'un casal per a la gent gran del barri.

També volen deixar constància que al barri hi ha una important quantitat de zones enjardinades privades d'accés públic que han de ser regades amb aigua de boca. Des de fa temps que realitzen gestions per poder regar amb aigües freàtiques. De moment no ho han aconseguit i és per això que reiteren un cop més la conveniència d'autoritzar aquest ús.

Demanen també que, al més aviat possible, es faci la renovació del passeig central de l'avinguda d'Icària, d'acord amb el que ja s'ha estat treballant amb el consistori.

Com a aspectes positius, es destaquen:

- El sistema de distribució del senyal de TV per cable, amb el que significa d'eliminació d'antenes al paisatge urbà, i el sistema de recollida neumàtica d'escombraries
- El Casal de Barri de Can Gili Nou, tant pel que fa a la recuperació d'espais significatius del barri amb nous usos que donen servei a la població, com per la qualitat de les seves instal·lacions.
- El caràcter propi del barri pel seu origen singular, caràcter que cal preservar.

Consideració final

Un cop feta la visita, tenint en compte els aspectes observats i els comentaris realitzats per l'Associació de Veïns i Veïnes de la Vila, la síndica destaca, com a aspectes a millorar per part del Districte de Sant Martí, els següents:

- La intervenció municipal amb les persones sense llar.
- El manteniment de l'enllumenat públic.
- La previsió dels equipaments públics necessaris en funció de l'evolució demogràfica del barri.
- La presència de la Guàrdia Urbana a la zona d'oci del port i entorns per tal de garantir els usos cívics de l'espai públic.
- El disseny de la part elevada del Parc de Carles I amb l'objectiu de recuperar l'espai per als veïnes i veïnes de la zona.

D'aquestes consideracions se n'informarà al regidor del Districte de Sant Martí, per tal que puguin ser observades a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació del barri en els aspectes comentats.

De la present actuació d'ofici se'n donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual reglamentari.

Barcelona, 3 d'agost de 2016